

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 162/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Marcel Biznár, s. r. o., Bajkalská 31, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Marcel Biznár, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 96/2012 z 19. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2013 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 96/2012 z 19. septembra 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ (ako advokát M. K.) bol účastníkom konania na Okresnom súde Bratislava III o zaplatenie sumy 215,03 € s príslušenstvom vedenom pod sp. zn. 8 C 64/2007. Okresný súd Bratislava III rozsudkom sp. zn. 8 C 64/2007 z 22. júna 2010 žalobe sťažovateľa vyhovel a odporcovi uložil povinnosť uhradiť žalovanú sumu s 9 % úrokom z omeškania od 19. októbra 2006 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania v sume 136,57 € a zároveň vzájomný návrh odporcu zamietol. Proti uvedenému rozsudku Okresného súdu Bratislava III podal odporca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou rozhodol o návrhu sťažovateľa, zmenil tak, že návrh sťažovateľa zamietol, v časti, ktorou rozhodol o vzájomnom návrhu odporcu, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ nespokojný s výsledkom konania v sťažnosti tvrdil, že podal dovolanie. Najvyšší súd o podanom dovolaní rozhodol napadnutým uznesením tak, že ho odmietol ako dovolanie podané neoprávnenou osobou, keďže ho podala spoločnosť Kraus & Partners, s. r. o., Jasovská 23, Bratislava (ďalej len „spoločnosť“), a nie účastník konania (sťažovateľ, pozn.), respektíve právny zástupca účastníka konania.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že závery najvyššieho súdu uvedené v napadnutom uznesení sú arbitrárne, zjavne neodôvodnené, porušujúce jeho označené práva. Argumentuje tým, že advokát M. K., je spoločníkom a konateľom spoločnosti. Vychádzajúc z uvedeného a skutočnosti, ktorá je uvedená na hlavičke kópie údajne ním podaného dovolania, že právnym nástupcom M. K je spoločnosť, je presvedčený o tom, že dovolanie podala oprávnená osoba, a to právny nástupca M. K., advokáta, z čoho následne vyvodzuje, že nebol daný dôvod na odmietnutie dovolania.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom v takomto znení:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR postupom porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 1 Cdo 96/2012 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu SR zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 3.000,-€ na účet právneho zástupcu sťažovateľa vedený v ...

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd v prvom rade vzhľadom na nedostatok petitu sťažnosti sťažovateľa, ktorý neuviedol v bode 1 petitu, akým rozhodnutím alebo postupom koho boli porušené jeho označené práva, a fakt, že v bode 2 petitu žiadal zrušiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ústavný zvažoval svoj ďalší procesný postup. Napokon ústavný súd vychádzajúc z obsahu celej sťažnosti, ako aj jej petitu ustálil predmet tohto konania aj bez predchádzajúcej výzvy na odstránenie nedostatku petitu sťažnosti tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia, a to z dôvodov procesnej ekonómie, pretože ani odstránenie uvedeného nedostatku by za žiadnych okolností nemohlo viesť k jej prijatiu na ďalšie konanie z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade,

ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Podstata jeho argumentácie spočíva v námietke, že dovolanie podala oprávnená osoba a najvyšší súd túto okolnosť nesprávne vyhodnotil, čím malo dôjsť k porušeniu jeho označených práv.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia konštatuje, že námietka sťažovateľa je neopodstatnená. Skutočnosti namietané sťažovateľom nie sú spôsobilé vyvolať pochybnosť o neústavnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pretože podľa čl. 51 ústavy domáhať sa základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Dovolacie konanie podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) je upravené ustanoveniami (§ 236 až § 243 d OSP, pozn.), pričom z ustanovenia § 240 ods. 1 prvej vety OSP vyplýva, že dovolanie môže podať účastník. Takisto toto právo podľa Občianskeho súdneho poriadku prislúcha aj jeho právnomu zástupcovi.

Z priloženej kópie dovolania je zrejmé, že ho podala spoločnosť. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že ide o právneho nástupcu M. K., advokáta, tak túto skutočnosť bolo potrebné preukázať a navrhnúť príslušnú zmenu účastníkov konania na strane navrhovateľa. Keďže sa tak nestalo, sťažovateľ to napokon ani len netvrdil, najvyšší súd nepovažoval za preukázané právne nástupníctvo M. K., advokáta, preto podanie dovolania spoločnosťou vyhodnotil ako dovolanie podané neoprávnenou osobou.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Pokiaľ najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol ako podané neoprávnenou osobou, postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ako aj s ústavou.

Ústavný súd opakovane judikoval, že pokiaľ preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05), je možné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. marca 2014